

A Református Óvodavezetők elmondásai alapján összegyűjtött tapasztalatok az elmúlt három hónap rendkívüli eseményeiről

Visszatekintés célja: Azoknak a tapasztalatoknak összegyűjtése, melyeket az elmúlt rendkívüli három hónapban megélték az óvodák, - különösen a dolgozók, családok, gyermekek szemszögének előtérbe helyezésével- annak érdekében, hogy a pozitívumokat az elkövetkezendő időben tanulságként lehessen beépíteni az óvoda működésébe.

Az óvodavezetők beszámolóai alapján készült tapasztalatok gyűjteménye

Hogyan élte meg az óvoda az elmúlt időszak rendkívüli helyzetét, hogyan tudta végezni feladatait?

- A beszámolók alapján láthatjuk, hogy igyekeztek a pozitívumokra emlékezni.
- Nehéz és váratlan feladat volt az informatikai csatornákon keresztül kialakítani a kapcsolattartás formáját. Örömmel számoltak be az elért eredményekről.
- Az intézményfenntartók is aktívan részt vettek a rendkívüli helyzet megoldásainak átgondolásában. (Dajkanéniknek feladatadás, a működési rend kialakítása stb.)
- Minden óvodának más-más helyzetben kellett helytállni. Nagy különbség volt a vidéki és a budapesti helyzet megélésében.
- A pedagógusok szakmai anyagokat, fejlesztő feladatokat, meséket, játékokat juttattak el a gyermekekhez.
- Lelkileg bátorították a családokat, gyermekeket, minden lehetséges formában kifejezték a távolban is együtt vagyunk érzését.

Örömök: Mi okozott kellemes csalódást az elmúlt időszak feladatellátása során?

- A dolgozók alkalmazkodása, tudása, elkötelezettsége, az informatikai ismeretek megszerzésére való nyitottság kellemes meglepetés volt. Még azok részéről is pozitív hozzáállást tapasztaltunk, akik eddig elzárkóztak a feladatok elől.
- A munkatársi közösségek új attitűdök alapján történő összetartása.
- A családok többségének aktivitása, együttműködési készsége. Pozitív visszajelzéseket, köszöneteket nyilvánítottak a küldött anyagokért. Megmutatták, átadták gyermekeiknek azokat és közösen megoldották a küldött feladatokat.
- A bibliaismeretre való nyitottság a családok részéről.

Kihívások: Mi volt a legnagyobb kihívás az elmúlt időszakban.

- A családok közül voltak, akiket nehezen lehetett motiválni.
- Előfordult, hogy nem volt megfelelő informatikai eszköz, amivel a kapcsolattartást, meg tudták volna valósítani.
- Volt olyan család, aki teljesen elzárkózott az együttműködéstől, érdektelennek tűntek. Nem érezték szükségét a gyermek fejlesztésének.
- Sajátosan kellett megoldani az egyéni fejlődési napló vezetését. Minden óvoda sajátosan az általa kialakított rendben oldotta meg ezt.
- Az elmúlt három hónap nevelési-oktatási lehetőségei az iskolába menő gyermekek

fejlesztésében kieső időszak volt.

- Kihívás volt a vezetők részéről a feladat elrendelése, valamint a szabadságolási terv elkészítése. A helyzet bizonytalansága idézte elő a vezetők bizonytalanságát is.
- Laska Erika elmondása szerint az intézmények életében a digitális infrastruktúra meghatározó szereppel bírt az új feladatok ellátását illetően.
- A jó digitális felszereltséggel, megfelelő digitális kompetenciákkal bíró intézmények viszonylagos nyugalommal álltak az új kihívások elé. Őket több esetben a szülők digitális lehetőségei (eszközhiány, tudáshiány, avagy a kettő ötvözete) állította meg.
- A többi intézmény számára érdemes az informatikai eszközállomány fejlesztését mihamarabb betervezni, és megvalósítani.
- Nem csak az eszközellátottság, és használhatóság, hanem a dolgozók informatikai tudása is hatást gyakorolt a feladatvégzés minőségére.
- A Továbbképzési Program, illetve a Beiskolázási terv készítésekor, felülvizsgálatok hasznos az online neveléssel kapcsolatos elméleti és gyakorlati képzések prioritásának fókuszsa.
- A rendkívüli helyzetben a vezetés- dolgozók- gyermekek közötti távolság kezdeti kapcsolódási problémákat vont maga után. Időbe telt, mire a dolgozók megtalálták helyüket, szerepüket az új nevelési helyzetben.
- A vezetés számára sürgetően fontossá vált - a szervezeti célok megvalósítása érdekében - az alkalmazottak hatékonyságának kiaknázása. A gördülékeny átállás precíz vezetői feladat elrendelést, érthető, pontos kommunikációt, majd a végrehajtás sok megbeszélést, fokozott ellenőrzést, visszaigazolást igényelt.
- Azokban az intézményekben, ahol a munkaerőhiány eddig is fenn állt, az új helyzet sem tette könnyebbé a helyzetet, hiszen az új kihívások a rutintalansággal járnak együtt. A rutin megszerzése időt, energiát, komfortzónából történő kilépést követelő fázis.

Mennyiben lehet a rendkívüli nevelési év a következő nevelési év tervezésének alapja?

- Az éves beszámoló az alapja a következő nevelési munkaterv elkészítésének.
- A beszámoló elkészítésénél az elmúlt rendkívüli három hónap eseményeit figyelembe kell venni.
- Láthatóvá vált, hogy az óvoda digitális ismeretei, felkészültsége, a rendelkezésre álló eszközök elegendőek-e? Az év értékelés során célszerű ennek tudatos átgondolása.
- Javasoljuk, a megszerzett tapasztalatok alapján az óvodák készítsenek tervet egy esetlegesen bekövetkező, újabb rendkívüli időszak esetére is,
- hiszen az SZMSZ is tartalmazza a rendkívüli helyzetre vonatkozó rendelkezéseket és az NKT több paragrafusában megjeleníti a rendkívüli állapotban a lehetséges rendelkezéseket.
- Ajánlott az online technika alkalmazásának kidolgozása a rendkívüli időszak esetén az óvoda korosztály részére.
- Nagy hangsúlyt kapott a családokkal való kapcsolattartás. A szülői, családi háttér alapszabó ismerete, az együttműködésre még nagyobb hangsúlyt kell fektetni.

- Érdemes új szempontokat beépíteni a munkatervbe, a digitális kompetenciát fejlesztését előtérbe helyezni, az egyéni fejlődés nyomon követését átgondolni, kiegészíteni a rendkívüli helyzetben alkalmazható megoldásokkal.
- Meg kell találni az óvodás korosztály részére a megfelelő arányt a digitális eszközök alkalmazásában.

Hogyan indulhat újra az óvodai élet a vírus után?

- Javaslatot tettünk az újraindítási terv elkészítésére.
- Ösztönöztük az óvodákat, hogy készítsék el a tapasztalatok gyűjteményét. Az elmúlt időszak alatt értékes tapasztalatokkal lettek gazdagabbak az intézmények. Ezeket rendszerezni kell. A pozitívumokat továbbfejleszteni, a módosításra szorulókat fejleszteni kell. Ezeket a következő nevelési munkatervbe javasoljuk beépíteni.

Visszatekintés

Az elmúlt időszak eseményeinek visszaidézése szükséges ahhoz, hogy a rendkívüli időszak váratlan helyzeteit fel tudjuk dolgozni és a pozitívumokat megtartva, a negatív hatásokat megfelelő helyen tudjuk kezelni. Ha érdemes, tudjunk rá építeni, ha kell feldolgozva tovább tudjuk fejleszteni, ha kell, el tudjuk engedni.

Fontos szempont az időszerűség, az esemény sorrendbe állítása. Lépésről lépésre születtek meg a váratlan döntések, melyeket a koronavírus hazánkban történő elterjedése váltott ki. Amilyen mértékben szivárgott be a vírus hazánkba, olyan ütemben hozták meg az egyre szigorodó szabályokat, korlátokat az emberi élet védelmében.

Nem tisztünk e szabályok jogosságának megítélése. Bízunk azt azokra a hozzáértő emberekre, akik felelősen, az információk birtokában ezt meg tudták ítélni.

A bizalom, hit és a remény több vonatkozásban is rivalda fénybe került.

Bízni, hinni, reménykedni az Úr Istenben, aki ezt a rendkívüli állapotot megengedte, és kézben tartotta.

Bízni, hinni, reménykedni a felettes emberi vezetésben, akiknek a kezében volt sok-sok döntés lehetősége.

A hírek időszaka, amikor még csak a külföldi eseményekről érkeztek információk, figyelmeztetések. Kérdőjelek sokasága: mi lesz ebből? Lehet-e értekezletet tartani? Külföldről hazatérve, teszteltek-e? Mehet-e közösségbe?

Fertőtlenítő, távolságtartás, szellőztetés, talán így még biztonságos az együttműködés.

Csütörtökön óvodavezetői értekezlet, rákövetkező hétfőn bezártak az intézmények. Pénteken elköszönés, hogy hétfőn találkozunk, de erre a találkozásra sokáig kellett várni. Felnőtteknek is nehezen feldolgozható, a gyermekeknek végképp érthetetlen események, következmények.

Miértekre próbált az ember válaszokat gyártani, indokokat, magyarázatokat adni, de belül tudtuk, hogy az igazi választ egyedül az Úr Isten tudja.

Mi pedagógusok, szülők úgy éreztük kell mondani valamit. „Magyarázgattuk” mi a vírus, milyen hatása lehet, miért, és hogyan kell vigyázni, mi fog történni ha .. . Megtörtént, egyre több emberrel megtörtént. Egyre több ember élhette át a nehezét.

- Egyre több embernél kapott más értelmet a „miért?” Egyre inkább nem a mit lehet, és mit nem, volt a kérdés, hanem az, hogy miért történhet ez így meg. Az emberi élet védelme, a gazdaság mélypontjai, a munkanélküliség, a tehetetlenség érzése, a parányi kicsinységünkkel való szembesülés.

- A „Maradj otthon” rendszerben megnőtt a pedagógus- gyermek távolság.

- Tenni kell valamit, fogalmazódott meg a belső mondat. El kell érni a gyerekeket. Tudunk

kell róluk, kell, hogy ők is tudjanak rólunk. Nem felejtettük el őket, ugyan olyan fontosak, mint eddig. Facebook csoportokon, e- maileken, telefonon jöttek-mentek a hírek. Volt, hogy eljutottak a közeledések a gyerekekig, volt, hogy nem.

- Amikor egyértelművé vált, hogy a helyzet, az otthon tartózkodás hosszabb ideg fog tartani,

elkezdődött a közös gondolkodás: az óvodás korosztályt milyen online csatornákon keresztül tudjuk elérni. Meg kellett találnunk a lehetőséget, hogyan juttatjuk el mindazt a szakmai anyagot, keresztyén üzenetet, bibliai ismeretet, melyeket kiemelt feladatként vállaltunk fel, melyeket az óvodában mindenképp megkaptak volna.

Nagyon gyorsan történtek az események. Mindez napok, órák, sőt percek alatt alakultak ki, változtak a lehetőségekhez, ismereteinkhez képest. Az idő teltével egyre több informatikai ismeretet szereztünk. A szükséghelyzet okozta feszültség, a tenni akarás, a segítségnyújtás vágya, a közösen egy ügyért keresni a megoldást, motiválta az pedagógusokat. Emelkedett adrenalin szintünk formálta attitűdjeinket. Egymásnak is erő felett segítve értünk el eredményeket. A siker, az eredmény újabb lendületet adott. Folyamatosan finomítottunk technikáinkon. Újabb és újabb feladatot oldottunk meg, sokszor túlórát vállalva is, ha kellett reggeltől-estig az informatikai eszközök előtt.

Érdekelt bennünket, hogy mit tudunk másokról, mit tudunk másokért tenni. Az online kapcsolat sok mindenre adott lehetőséget. Egymást szakmai anyagokkal segítettük, webináriumok szervezésével tartottunk kapcsolatot kollégáinkkal. A webináriumnak köszönhetően láthattuk egymást, beszélhettünk egymással. Sok esetben egyre szorosabbá váló napi kapcsolat alakult ki a munkatársak között. Előfordult, hogy már nem csak a munkahelyi téma került elő, hanem emberi, baráti kapcsolat is kialakult. Drive felületet hoztunk létre a szakmai anyagok megosztására.

Televízióban minden nap hallhattuk a friss információkat. Hol tartunk a járvány ügyében? Milyen rendelkezéseknek kell megfelelnünk? Milyen korlátozó intézkedéseket hoznak az egészségünk védelmében?

Ezzel párhuzamosan az otthoni bezártság, a home office nehézségei eluralkodtak az embereken.

Az első sokkhatás után felütötte a fejét az újabb kérdés: még meddig tart ez az állapot? Elveszik a munkám, nincs fizetésem, nem bírom bezártságot, nem vagyok én informatikai guru, nem tudok segíteni a gyerekeknek stb. A karanténokról nem is beszélve. Még meddig????

Az óvodák sajátos formában tudták a gyerekeket elérni. A szülőkön keresztül tudtak a pedagógusok meséket, játékokat, ismeretanyagot, fejlesztő feladatokat küldeni a gyerekeknek.

Törekedtek hétköznapi nyelven úgy fogalmazni, hogy a szülő számára legyen motiváló, tartsa érdemesnek arra a kapott anyagot, hogy a gyermekének továbbítsa azt.

Hála Istennek a szülők nagy része aktív volt. Együttműködve, hálás szívvel köszönték meg a pedagógusok által küldött anyagokat. Az óvodapedagógusok pedig azon munkálkodtak, hogy minél több anyagot fordítsanak le szülőnyelvre, minél érdekesebb és érthetőbb formában dolgozzák ki a gyermekeknek szánt információkat. Terveztek, rajzoltak, kreatívkodtak, énekeltek, fejlesztő feladatokat készítettek és várták a visszajelzéseket a családoktól.

Többi munkatársunk, - dajkanénik, pedagógiai asszisztensek, egyéb munkakörben dolgozók is- kivette a részét a feladatokból. Jól átgondolva, szervezeten, rendelték el a vezetők a feladatokat. Felelősen adminisztrálták azokat. A rendeleteket figyelemmel kísérve, betartva azokat teljesítették a naponként változó előírásokhoz. Egymást megerősítve, közös gondolkodás mentén igyekeztek alkalmazkodni a területi közösségekhez, valamint a református óvodavezetői munkacsoporthoz is. Így teltek a napok egymás után. Elkövetkezett az év zárása, a ballagások ideje. Online ballagás, pedagógusok műsora. Tudásuk, szeretetük, szívük teljes odaadásával olyan műsort készítettek, melyre még nem volt példa, rendkívüli helyzet, rendkívüli vállalások, rendkívüli eredmények.

Az elmúlt három hónap lehetőséget adott arra, hogy a megszokottnál több evangéliumi üzenet juthasson el az emberekhez, családokhoz. Istentiszteletek a youtubon, a facebookon, nyilvános napi áhítatok.

A közös válaszkeresés, az emberi tehetetlenség megélése, a keresztyén ismeretanyag továbbítása, az ünnepek sajátos formája egy-egy csatornát építettek a családok felé. Az emberek nyitottabban fogadták az üzeneteket és jobban elgondolkodtak a magasabb hatalmasság, az Úr Isten létéről. Hála érte, hogy ebben a református óvodáinknak is lehetett szerepe.

Intézményeink kialakították a szép rendet a munkájukban, kapcsolattartásaikban, szakmai feladataik ellátásában. Tudjuk mindannyian, akik benne voltunk, hogy sok erőt, energiát és egymás bátorítását is igényelte ez az időszak.

Aztán jöttek az enyhülést hozó hírek. Kevesebb áldozat, kevesebb megbetegedés, fokozatos korlátok feloldása. Elkezdődött a visszaszámlálás.

Újabb a kérdések, akkor mit és hogyan szabad tenni?

Nyitnak az óvodák kapui, ügyeleti lehetőség annak, akinek szüksége van rá. Hogyan vihetjük be a gyermekeket? Kiket hívhatunk be dolgozni a feladat ellátásra? Kik milyen indokkal, és hogyan maradhatnak továbbra is otthon. Mi lesz a szabadságokkal, a nyári zárásokkal, mit jelent a pandémiás terv?

Még nagyobbra nyíltak a kapuk. Már minden kisgyermeknek lehetősége van újra az óvodába menni. Beszéljük meg „hogyan”? Vége van a járványnak, vagy mégsem? Vigyázzunk, vagy öleljünk. A gyermek ezt végkép nem érti. A gyermekek igénye, szüksége nem változott.

Ballagás, évzáró zártan, vendégek családtagok nélkül 2 méterre egymástól.

Eddig minden napos volt a kommunikációs kapcsolat a munkatársak között, most újra mindenki a saját feladatköre körül forog.

Egy viszonylagos rend után, újra a változás orkán erejű szele.

Hogyan tovább????

A szél megmozgatja a levegőt, sebessége változó. Szükséges és hasznos energiát termelhet. Tisztítson meg mindaztól, ami már ártalmas volt, és termelje meg mindazt, ami az életünk javát szolgálhatja.

Ahhoz, hogy ez megtörténhessen szükséges, hogy lépésről, lépésre, időről időre visszaidézzük mi történt, mi vált hasznunkra, mit csinálnánk máshogy, mit kellene tovább fejleszteni? Hálát tudjunk adni azokért, amit megtanulhattunk és amit Isten a szívünkre helyezett.

Vonjuk le a tanulságot a saját kis közösségünkben, hogy az elmúlt rendkívüli három hónap pozitívumaira építhessünk a következő időszakban.

Mikor Csöndesen és váratlanul átölelt az Isten.
Mire akart engem megtanítani?!

Ady Endre: Az Úr érkezése
Mikor elhagytak,
Mikor a lelkem roskadozva vittem,
Csöndesen és váratlanul
Átölelt az Isten.

Nem harsonával,
Hanem jött néma, igaz öleléssel,
Nem jött szép, tüzes nappalon
De háborús éjjel.

És megvakultak
Hiú szemeim. Meghalt ifjúságom,
De őt, a fényest, nagyszerűt,
Mindörökre látom.